

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Polak-Kałużna

Protokolant Sylwia Krzos

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2014 roku w Dzierżoniowie na rozprawie sprawy z powództwa **L. C.**

przeciwko **T. C.**

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. ustanawia rozdzielność majątkową małżeńską powoda L. C. i pozwanej T. C. w miejsce ustawowej wspólności majątkowej wynikającej z zawarcia przez nich małżeństwa w dniu 24 marca 2011 roku w D. - numer aktu małżeństwa I/21/2011 z dniem 4 czerwca 2014 roku;

II. zasądza od pozwanej T. C. na rzecz powoda L. C. kwotę 560 zł (pięćset sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w sprawie.

UZASADNIENIE

Powód L. C. pozwem z dnia 04 czerwca 2014 roku wniósł o zniesienie z dniem 24 marca 2011 roku ustawowej wspólności majątkowej swojej i pozwanej T. C., wynikającej z zawarcia przez nich w dniu 24 marca 2011 roku związku małżeńskiego w D. (nr aktu małżeństwa I/21/2011).

Na uzasadnienie pozwu podał, że strony niniejszego postępowania są małżeństwem, wspólnych dzieci ze związku małżeńskiego nie mają, dzieci z ich poprzednich związków są dorosłe. Strony nie zawierały umowy majątkowej. Powód utrzymuje się z renty w wysokości 980 zł a pozwana ze świadczenia w kwocie 940 zł. Strony mieszkają razem w mieszkaniu własnościowym powoda od dnia zawarcia małżeństwa. Powód podniósł, że pozwana bez jego zgody i wiedzy od samego początku małżeństwa zaciągała pożyczki i zobowiązania, nie konsultowała i nie informowała go o powyższych decyzjach, a na dzień wniesienia pozwu ich wysokość to 30.000 zł. Pozwana namawiała powoda do udzielenia zgody na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 zł na co ten się nie przystał, więc zaciągnęła kilka pożyczek w mniejszych kwotach. O zobowiązaniach tych powód dowiedział się od windykatorów, którzy zaczęli nachodzić ich w domu na krótko przed wniesieniem pozwu. Powód podkreślił, że pozwana nie spłaca wierzytelności, a dług zwiększa się o koszty kolejnych odsetek i monitów, a nadto że nie uzyskał żadnej korzyści z pożyczek udzielonych żonie i nie wie na co je spożytkowała.

Na rozprawie w dniu 17 września 2014 roku pozwana uznała żądanie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 marca 2011 roku w D. powód L. C. i pozwana T. C. zawarli związek małżeński. Strony nie mają wspólnych dzieci, mają dorosłe dzieci z poprzednich związków. Powód wprowadził się do mieszkania żony, które wówczas jeszcze nie było jej własnością. Wykupienie mieszkania przez pozwaną miało miejsce po zawarciu przez strony małżeństwa. Mieszkanie wykupione zostało przez pozwaną za kwotę 6000 zł, za pieniądze obojga małżonków. W grudniu 2013 roku

pozwana w drodze darowizny przekazała powodowi prawo własności uprzednio wykupionego mieszkania. Powód w czasie gdy mieszkanie było mu przekazywane wiedział, że żona nie ma pieniędzy na spłatę rat kredytowych i zgodził się na darowiznę jednocześnie przekazując żonie kwotę 5000 zł z wziętej przez siebie pożyczki na spłatę jej zadłużenia. L. C. nie interesował się jednak szczegółami zobowiązań swojej żony, nie dochodził w jakiejś wysokości, z jakiego powodu, kiedy powstały, nie dociekał dlaczego przepisuje na niego wartość dużo więcej mieszkania w zamian za kwotę 5000 zł

Strony przez cały czas małżeństwa mieszkają razem w istotnym mieszkaniu. W powyższym mieszkaniu od czasu zawarcia małżeństwa mieszkali tylko strony, dorosłe dzieci pozwanej mają własne mieszkania.

Dowód: - odpis skrócony aktu małżeństwa – karta 3,

- przesłuchanie powoda – karta 55-56,

- przesłuchanie pozwanej – karta 56,

Gdy strony zawierały związek małżeński pozwana była na emeryturze, a pozwany na rencie z tytułu częściowej niezdolności do pracy, której wysokość wynosiła w 2011 roku 999,89 zł. Dodatkowo w czasie trwania małżeństwa z pozwaną powód podejmował dodatkowe zatrudnienie. Początkowo w okresie od 07 listopada 2010 roku do 12 lutego 2011 roku powód pracował jako strażnik w firmie (...) na pełen etat, od 01 września 2011 roku do 12 kwietnia 2013 roku jako pracownik ochrony (dozorca) w firmie (...) w D., także na pełen etat, następnie od 25 kwietnia 2013 roku do 06 marca 2014 roku pracował jako pracownik gospodarczy w firmie (...) z L. również w wymiarze pełnego etatu. W okresie od grudnia 2012 roku dodatkowe wynagrodzenie powoda wynosiło około 1100 zł.

Powód podejmował dodatkowe zatrudnienie jeszcze przed zawarciem małżeństwa.

W czasie wspólnego pożycia powód przekazywał żonie zarobione pieniądze w całości a ona zajmowała się prowadzeniem domu, opłatami za media i mieszkanie, robiła zakupy, nieraz dając mu 100 zł na zatankowanie. Powód nie interesował się wydatkami żony, nie rozliczał jej zakupów, ufał jej, nie kontrolował systematyczności dokonywania opłat. Strony nie wspierały finansowo swoich dzieci, nie wydatkowały znacznych kwot na wypoczynek letni, na remonty mieszkania, które wykonywały we własnym zakresie, wydatkując pieniądze jedynie na zakup materiałów.

Powód nie interesował się korespondencją przychodzącą na wspólnie zajmowanego mieszkania, pomimo, że zaginął mu klucz od skrzynki pocztowej co najmniej pod koniec 2013 roku, nie był zainteresowany dorobieniem kolejnego bo jak stwierdził „trzeba by iść na pocztę”.

Dowód: - dokumentacja powoda z ZUS W. – karta 15-20, 42, 45,

- świadectwa pracy powoda – karta 21- 25, 35,

- umowy o pracę powoda – karta 26-29, 32-33, 37, 39,

- informacje dla pracownika – karta 30-31, 34, 38,

- informacja o dochodach powoda – karta 36,

- decyzja o ustaleniu kapitału początkowego powoda – karta 40,

- decyzja o wysokości emerytury powoda – karta 41,

- decyzje o waloryzacji emerytury powoda – karta 43- 44, 46 -48,

- wyciąg z konta bankowego powoda – karta 49 – 53,

- przesłuchanie powoda – karta 55-56,

- przesłuchanie pozwanej – karta 56,

Sąd zważył ponadto, co następuje:

Powództwo o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej zasługuje na uwzględnienie. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala, jednak zdaniem Sądu na uwzględnienie powództwa w całości, to jest ustanowienie rozdzielności z datą wsteczną, ponad dwa lata przed wniesieniem pozwu.

Zgodnie z przepisem art. 31 § 1 k.r. i o., z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. A art. 31 § 2 k.r. i o. stanowi zaś, że do majątku wspólnego należą w szczególności: pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków.

Ustrój wspólności ustawowej, obejmujący dorobek obojga małżonków, służy realizacji podstawowych zasad prawa rodzinnego, w szczególności zasady równouprawnienia mężczyzny i kobiety oraz zasady ochrony małżeństwa i rodziny, przyczyniając się do umocnienia pozycji małżonka słabszego ekonomicznie oraz do stabilizacji sytuacji materialnej założonej przez małżonków rodziny. Jest, więc rozwinięciem normy artykułu 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.97.78.483).

Małżonkowie mogą przez umowę zawartą w formie aktu notarialnego wspólność ustawową rozszerzyć lub ograniczyć albo ustanowić rozdzielność majątkową lub rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków (umowa majątkowa). Umowa taka może poprzedzać zawarcie małżeństwa (art. 47 § 1 k.r. i o.).

Zgodnie z art. 52 k.r. i o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej. Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

W niniejszej sprawie Sąd rozpatrując powództwo L. C. Sąd oparł się na normie art. 52 k.r. i o.

Jedynym ograniczeniem zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej przez Sąd (obecnie ustanowienia rozdzielności majątkowej) jest istnienie „ważnych powodów” jej zniesienia, co najmniej w dacie oznaczonej w wyroku jako dzień zniesienia tejże wspólności (zgodnie z uchwałą SN z 09.06.1976 r. III CZP 46/76). Ustawa nie definiuje pojęcia ważnych powodów. Przez ważne powody można rozumieć ogólnie mówiąc fakt, iż dalsze trwanie wspólności ustawowej między małżonkami powoduje za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny. Takie orzeczenie Sądu powinno zapadać w sytuacjach rzadkich i wyjątkowych, za czym przemawia wzgląd na ochronę wierzycieli jednego z małżonków (wyrok SN z 03.03.1995 r. II CRN 162/94). Ważnym powodem zniesienia przez sąd wspólności majątkowej małżeńskiej jest separacja faktyczna małżonków, uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym, sytuacja taka stwarza, bowiem z reguły zagrożenie interesów majątkowych jednego lub nawet obojga małżonków – co nie ma jednak miejsca w niniejszej sprawie.

W sprawie o roszczenie określone w art. 52 k.r. i o. decydujące znaczenie mają kwestie czysto majątkowe i możliwość porozumienia małżonków w sprawach związanych z zarządem ich majątkiem (wyrok SN z 8 maja 2003 r. II CKN 78/01, LEX nr 80245). Jedną z przesłanek orzeczenia zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej jest długotrwała separacja faktyczna uniemożliwiająca małżonkom sprawowanie zarządu majątkiem wspólnym (wyrok SN z dnia 29 stycznia 1997 r., I CKU 66/96). Dla ustalenia istnienia separacji nie jest istotne, czy zachodzi zupełny i trwały

rozkład pożycia małżeńskiego, stanowiący przesłankę orzeczenia rozwodu (art. 56 k.r.i.o.). Obojętne jest także, który z małżonków jest winny separacji (wyroki SN z dnia 27 stycznia 2000 r., III CKN 426/98 i z dnia 12 września 2000 r., III CKN 373/99, nie publ.). Okoliczność ta może być brana pod rozwagę przy ocenie zasadności powództwa w świetle art. 5 k.c. Rozkład pożycia małżonków musi być, więc trwały, a nie jedynie przejściowy, a i w takim przypadku Sąd ma obowiązek zbadania, czy ustanowienie rozdzielności nie pozostaje w sprzeczności z dobrem rodziny. O zniesieniu wspólności majątkowej małżeńskiej ze skutkiem wstecznym sąd nie może orzec przy całkowitym pominięciu zagrożeń dla interesów osób trzecich (wyrok SN z 11 stycznia 1995 r. II CRN 148/94). Przy ocenie dopuszczalności zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej sąd bierze pod uwagę interes wierzycieli jednego małżonka, którzy mogą zostać pozbawieni możliwości zaspokojenia po zniesieniu wspólności majątkowej małżeńskiej, szczególnie z datą wsteczną.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd orzekając w trybie powództwa opartego na normie art. 52 k.r. i o. miał na uwadze przede wszystkim okoliczność, że strony do daty wniesienia pozwu prowadziły wspólne gospodarstwo domowe, mieszkały i mieszkają w jednym mieszkaniu, w którym obydwójce na co dzień przebywają, żadne z małżonków, w szczególności powód podnoszący brak wiedzy o kredytach zaciąganych przez żonę i jej zobowiązaniach – nie był długotrwale poza domem, na wyjeździe zarobkowym lub innym, nie był trwale chory lub niepoczytalny.

Strony miały przez cały czas nieskrępowaną możliwość porozumienia się we wszystkich kwestiach, także w sprawach majątkowych. Zarówno powód jak i pozwana są osobami sprawnymi fizycznie i intelektualnie, nie istniały obiektywne przeszkody wyłączające możliwość porozumienia się powoda z pozwaną.

Podkreślenia wymaga fakt, że powód mimo, że docierały do niego sygnały o problemach finansowych żony, chociażby w dacie, gdy przekazywała mu swoje mieszkanie, wykazywał się zupełnie niezrozumiałą niefrasobliwością i brakiem elementarnego zainteresowania się sytuacją finansową rodziny, którą założył, nie zgłębiał rozmiaru problemów finansowych żony, wykazując się rozumowaniem właściwym dla dziecka, a nie osoby dorosłej i odpowiedzialnej, przyjmując, że „skoro coś mu dają za darmo należy to brać, nie pytając o przyczynę i konsekwencje”

Taka postawa powoda, zamieszkującego na stałe z pozwaną, przebywającego codziennie we wspólnie zajmowanym mieszkaniu – w żadnym razie nie uzasadnia ustalenia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną, na dzień zawarcia przez strony małżeństwa, szczególnie, że w tym czasie strony wspólnie czyniły nakłady finansowe, wykupiły mieszkanie oraz dokonały między sobą transakcji nieruchomości, tj. wspólnie zajmowanego mieszkania, które przeszło na własność powoda w drodze darowizny. W ocenie Sądu ustalenie rozdzielności majątkowej z datą wsteczną mogłoby stanowić nieuzasadnione zagrożenie dla interesów osób trzecich.

Jak wskazano wyżej ustanowienie rozdzielności majątkowej jest sytuacją wyjątkową i zgodnie z art. 52 k.r. i o. wymaga zaistnienia ważnych powodów, by zostało przez Sąd orzeczone. W niniejszej sprawie takim powodem jest fakt, iż zachowanie pozwanej zagraża stabilności finansowej powoda poprzez brak współdziałania w decyzjach finansowych, w tym zaciąganie kolejnych kredytów nawet po złożeniu pozwu w niniejszej sprawie. Powód nie jest w stanie porozumieć się z pozwaną w kwestii zadłużenia i powstrzymać jej od zaciągania kolejnych zobowiązań i słusznie obawia się kolejnych długów żony, co jednak z powodów wskazanych wyżej nie uzasadniało ustanowienia rozdzielności z datą wsteczną jak to wskazano w pozwie.

Z powyższych względów Sąd na podstawie art. 52 k.r. i o. orzekł jak na wstępie. Jako datę ustanowienia rozdzielności Sąd przyjął dzień 04 czerwca 2014 roku to jest dzień wniesienia pozwu.

Orzeczenie o kosztach zostało oparte o przepis art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2005, Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).